

та, кариерното им развитие, какво от наученото прилагат, какви знания им липсват и т.н. И тя не трябва да се подценява. Само по умозрителен път нищо със сигурност не може да се установи и да се каже - нужни са конкретни изследвания.

Поради тези съображения не сме готови да направим обосновани предложения за конкретна промяна в курсовете по статистика за икономисти. Без съответните проучвания това би било най-малкото несериозно.

Онова, което ясно се вижда дори на повърхността, е:

Първо, съдържанието на курса по статистика за нестатистици не може да е "намален формат" на курса по обща теория на статистиката. Той трябва да бъде подчинен на техните специфични потребности.

Второ, тъй като икономистите не произвеждат, а главно ползват готови информационни продукти, в курса трябва да се отдели подобаващо място на източниците на информация, на нейното съдържание, на публикациите, в които те могат да намират нужните им показатели (публикации на НСИ и други институции в България - например на БНБ, министерства и други институции на Евростат, органи на ООН и др.).

Трето, специално внимание да се отделя за създаване на уменията на студентите правилно да "четат" и интерпретират готовите показатели. Да ги сравняват и съпоставят така, че да са в състояние да разкриват зараждащи се тенденции и диспропорции, върху които те ще обосновават налагащи се промени в управленските решения. Защото тъкмо в диспропорциите се разкриват и опасностите от провал и недоглеждане, но и шансовете за успех на стопанското управление в предприятията, по региони и в национален мащаб.

Четвърто, специално внимание заслужават и рисковете за грешки при анализа на статистическите данни - не само при тяхното производство - стохастичните и нестохастичните, но и неволните, и особено преднамерените грешки при използването им.

Подчертаваме отново, че изложеното тук е само част от онова, за което може да се мисли като полезни промени в преподаването на статистиката за статистици и нестатистици. Колкото и непълни да са предлаганите тук промени, надяваме се те да принесат полза за квалификацията на бъдещите специалисти. И да помогнат за превръщането на учебниците по статистика от предимно справочници и ръководства по статистически изчислителни методи в учебници по технология на изследването на масовите явления, т.е. да дават познания не главно или само за статистическите изчислителни методи, но и за това как по-ефективно могат да се организират и осъществяват изследванията в практиката.

Очакваме усилията в тази насока да не спрат дотук. Освен очакваните положителни ефекти върху подготовката на бъдещите поколения статистици